

دلایل خودکشی زنان در استان‌های غربی چیست؟

جامعه‌شناس و آسیب‌شناس مسائل اجتماعی ضمن واکاوی عوامل بروز خودکشی در استان‌های غربی کشور گفت: فقر، بیکاری، افسردگی، ناامیدی و در یک سال اخیر هم بیماری کرونا باعث شده خشونت‌های خانوادگی افزایش یابد به طوری که این خشونت‌ها در بالا رفتن آمار خودکشی در استان‌های غربی و بویژه در بین دختران بروز و نمود نگران‌کننده‌ای داشته باشد.

به گزارش سایت خبری پرسون، خالد توکلی ابتدا با اشاره به سابقه این پدیده ناگوار در برخی از استان‌های کشور اظهار داشت: خودکشی زنان در مناطق غرب کشور سابقه طولانی دارد و اگر آمار خودکشی ۲۰ سال گذشته این ناهنجاری بررسی شود؛ آمار خودکشی در بین زنان و دختران در استان‌هایی مانند ایلام، کرمانشاه و کردستان بسیار بالا بوده و در صدر استان‌های کشور قرار داشته‌اند.

دلایلی که منجر به خودکشی زنان مناطق غرب کشور می‌شود

توکلی افزود: از جمله دلایل خودکشی‌ها در مناطق غربی کشور می‌توان به سنتی بودن جامعه و حاکمیت ارزش‌های مردسالارانه اشاره کرد که در این جوامع هنوز قوت و استحکام دارد و بر پایه آنها با زنان رفتار می‌شود. البته در بین زنان مناطق غرب نیز تغییراتی به لحاظ سطح آگاهی و حقوق اجتماعی بوجود آمده که انتظارات شان را بالا برده، به خصوص آگاهی در زمینه مسائل سیاسی و اجتماعی زنان باعث شده نوعی تعارض بین حاکمیت مردسالارانه و حقوق فردی و اجتماعی زنان ایجاد شود و بعضاً این ساختارشکنی به بروز خشونت‌های خانگی و حتی در بدترین شکل حذف خود فرد و خودکشی بیانجامد.

وی عنوان کرد: در جوامع سنتی نهایتاً مردان ارزش‌ها و هنجارهای مردسالارانه خود را بر زنان تحمیل می‌کنند که باعث سرخوردگی و افسردگی بین زنان و دختران می‌شود و آنها را با بن‌بست‌های عاطفی، ذهنی و شکنندگی در مواجهه با مشکلات سوق می‌دهد و بعضاً برخی که از آستانه تحمل و تاب‌آوری کمتری برخوردارند بیشتر به خودکشی که نوعی اعتراض به استیلاي وضعیت و شرایط موجود است رو می‌آورند؛ اقدامی از سر استیصال و ناتوانی در حل مشکلات.

این جامعه‌شناس ادامه داد: در سال‌های اخیر نیز نامساعد شدن وضعیت اقتصادی و در یک سال اخیر بیماری کرونا باعث شده خشونت‌های خانوادگی افزایش یابد که این خشونت‌ها می‌تواند در بالا رفتن آمار خودکشی در بین زنان و دختران شده که بیشتر آنان با مصرف قرص و حلق آویز کردن به زندگی خود پایان می‌دهند.

توکلی گفت: در مناطق غرب کشور ارزش‌ها و هنجارهای جامعه زنان دستخوش تغییر شده و اگر این موضوع مورد تحقیق و بررسی قرار گیرد مشاهده می‌شود که در طول چند سال گذشته ارزش‌هایی که زنان ملزم به رعایت آن بودند دچار تغییرات اساسی شده و جامعه مردان هم در برابر این تغییرات واکنش نشان می‌دهند و مقاومت می‌کنند. بر همین اساس یکی از عوامل خودکشی‌ها در بین دختران تازه بالغ می‌تواند ازدواج‌های ناپایدار باشد. افزایش آمار طلاق، عدم وفاداری زن و مرد نسبت به یکدیگر و همچنین دور شدن مردان از محل زندگی شان برای امرار معاش خانواده می‌تواند از دیگر علل افزایش آمار خودکشی باشد.

توکلی عنوان کرد: در سال‌های گذشته تغییراتی را در گرایش به خودکشی‌ها شاهد هستیم که نشانه وخیم‌تر شدن این بحران و ناهنجاری اجتماعی شده است. دستگاه‌های مسئول اذعان دارند که در سال‌های گذشته با رشد نزدیک به ۱۵ تا ۲۰ درصدی آمار خودکشی در کشور مواجه بوده‌ایم. علاوه بر این یکی دیگر از مسائلی که پدیده خودکشی را حادث کرده کاهش سن خودکشی است. کودکان و نوجوانان بر اثر پیش پا افتاده‌ترین مسائل و نامردی‌های زندگی اقدام به خودکشی می‌کنند که متأسفانه خودکشی‌های موفق هم داشته‌اند.

آمار خودکشی زنان در حال افزایش است

وی گفت: برخلاف روند جهانی که معمولاً مردها بیشتر خودکشی می‌کنند آمار خودکشی زنان در ایران در حال افزایش است. همچنین خودکشی‌های خانوادگی رواج پیدا کرده و این یکی از مسائلی است که هم می‌تواند به خشونت خانوادگی و هم خشونت در جامعه مرتبط باشد که آمار خودکشی را افزایش می‌دهد و ممکن است منجر به خودکشی‌های سریالی افراد جامعه شود.

ناامیدی و بی‌اعتمادی به آینده یکی از دلایل خودکشی است

این جامعه‌شناس ادامه داد: عوامل متعددی در رواج خودکشی تأثیر دارد که مهم‌ترین عاملی که باعث این اقدام می‌شود ناامیدی و بی‌اعتمادی نسبت به آینده و اوج استیصال در زمان حال است. راه‌های رسیدن به امتیازات اجتماعی برای عده‌ای از افراد جامعه بسیار هموار است و می‌توانند به راحتی به مزایای اجتماعی دست یابند، این در حالی است که بیشتر افراد جامعه نمی‌توانند به حداقل‌های زندگی دست یابند اینگونه افراد اگر شخصیت شکننده‌ای داشته باشند و مدام در رویارویی با مشکلات با بن‌بست رو برو شوند ممکن است اقدام به خودکشی کنند.

توکلی عنوان کرد: متأسفانه اغلب رسانه‌ها به صورت تخصصی موضوع خودکشی را پیگیری و تحلیل نمی‌کنند در نتیجه احتمال دارد که وقتی آمار خودکشی یا اخبار مربوط به آن را منعکس می‌کنند به جای اینکه باعث پیشگیری و کاهش آمار خودکشی شود منجر به سریالی شدن و سرایت آن به سایر افراد جامعه ای که در آن بن‌بست ، استیصال و ناتوانی در دستیابی به اهداف وجود دارد، شوند.

یکی از راه‌ها توسل به خودکشی‌های نمایشی و اعتراضی است

وی افزود: خودکشی معلول یکسری مسائل و پیش زمینه‌های اجتماعی است. مثلاً خشونت خانوادگی، فرسایش سرمایه اجتماعی، تأخر فرهنگی و تغییرات ارزشی همه اینها باعث شده که در جامعه تنش و اختلاف و تعارض منافع به وجود بیاد و چون راه‌های رسیدن به حل مشکلات کاهش یافته و در این بین متأسفانه نهادهای مدنی و دولتی مناسبی نیز وجود ندارد که بتواند این تعارضات و تنش‌ها را کاهش دهند در نتیجه شاید یکی از راه‌های کاذب به شکل خودکشی‌های نمایشی و اعتراضی بروز و ظهور کند.

آستانه تحمل افراد کاهش یافته است

توکلی ادامه داد: آمار خشونت‌های روزمره در بین افراد جامعه گسترش و آستانه تحمل شان کاهش یافته است. مثلاً در ماجرای خودکشی خانواده ایلامی که چندی پیش در این شهر اتفاق افتاد پدر خانواده چون در بورس شکست خورده و ضرر و زیان زیادی را متحمل شد؛ زن و فرزندانش را به قتل رساند و بعد اقدام به خودکشی کرد. این فرد چون نتوانست وضعیت بورس را تغییر دهد و با بن‌بست و استیصال مواجه شد دست به چنین اقدامی زد. در واقع این فرد مدت‌ها منتظر شد که از بورس درآمدی کسب کند و در عوض افرادی را دیده بود که درآمدهای کلانی را از همین راه داشته‌اند در نتیجه اعتماد به نفس خودش را از دست داده و موجب خشونت علیه خود و افراد خانواده اش شد.

توکلی ادامه داد: خودکشی در واقع به معنی خشونت علیه خود است. وقتی در جامعه ای که نحوه رویارویی با خشونت را آموزش نمی‌بیند و به طور مداوم در مدارس، خانواده‌ها، صدا و سیما و رسانه‌ها شاهد رواج خشونت است ممکن است خشونت را یاد بگیرد و آن را علیه خودش به کار بگیرد. متأسفانه نهادهای مدنی و دولتی مناسبی هم وجود ندارند وقتی که فردی با مشکل خشونت مواجه می‌شود بتوانند در این زمینه کمک‌اش کنند. در نتیجه افراد تنها می‌شوند و به هیچکس اعتماد نمی‌کنند و خشونت را در تنهایی علیه خودشان اعمال می‌کنند.

وی در بحث دیگری از صحبت‌های خود به قتل‌های ناموسی اشاره کرد و افزود: موضوع دیگر اختلالات خانوادگی و تغییر ارزش‌ها است که روابط عاشقانه را بر ازدواج‌های اجباری ترجیح می‌دهند. مشکلات رفتاری و عدم تفاهم بین زن و شوهر باعث می‌شود که زوجین انگیزه پیدا کنند که نسبت به یکدیگر وفادار نباشند.

آمار قتل‌های ناموسی منتشر نمی‌شود

وی ادامه داد: در جامعه ما آمار قتل‌های ناموسی به صورت رسمی اعلام نمی‌شود و به عنوان خودکشی یا تحت عنوان درگیری‌های خانوادگی عنوان می‌شود ولی وقتی به ریشه‌یابی موضوع در جامعه بپردازیم می‌بینیم که متأسفانه قتل‌های ناموسی در جامعه کم نیستند.

منبع: ایلنا